

**"Evet, bu kelime öyle mübarek bir definedir ki, senin nihayetsiz âczin ve fakrın; seni nihayetsiz kudrete, rahmete raptedip Kadir-i Rahim'in dergâhında âczi, fakrı en makbul bir şefaathçi yapar." cümlesini izah eder misiniz?**

**Âczin ve fakrın**, kişiyi Allah'ın rahmetine ve kudretine raptetmesi ve **âczin ve fakrın** en makbul bir şefaathçi olması meselesi çok önemlidir. Zira bu ifade, kişinin maksuduna ulaşmasının en kısa yolunu beyan etmektedir. O hâlde kim maksuduna çabuk ulaşmak isterse, bu hakikati iyi anlamalı ve hayatına geçirme hususunda gayret göstermelidir. Şimdi, "**âczin ve fakrın makbul bir şefaathçi olması**" meselesini anlamaya çalışalım:

**Şefaath:** *Bir kimsenin suçunu affettirmek, kendisinden cezayı kaldırmak ya da o kişinin matlubuna kavuşması için, o kişi hakkında yapılan bir istek ve bir istirhamdır.* Şefaathin bu manasıyla, Kur'an bir şefaathçidir, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir şefaathçidir, makbul zatlar ve veliler birer şefaathçidirler...

İşte aynen bu şefaathçiler gibi âcizlik ve fakirlik de birer şefaathçidir. Tabi buradaki âcizlik ve fakirlikten maksat, kişinin âczini ve fakrını Allah'a karşı ilan etmesi ve O'nun rahmet ve kudret dergâhında boyun bükmesidir; yoksa âcz ve fakrını insanlara izhar etmek değildir. Demek kulun âcizliğini ve fakirliğini Rabbine karşı ilanı, onun bir dilekçesidir. O dilekçe ile ihtiyacının karşılanmasını ve düşmanlarından emin olmayı Rabbinden niyaz eder ve o dilekçe ile manen şöyle der:

**"Ey Rabbim!** İhtiyaçlarım çok, ama fakirim; düşmanlarım çok, ama âcizim. Bu âcz ve fakr ile ne hacatımı temin edebilir ve ne de düşmanlarıma mukabele edebilirim. **Sen ise rahmeti ve kudreti sonsuz olansın.** Ben âcz tokmağım ile kudret kapını, fakr tokmağım ile de rahmet kapını çalıyor ve bu iki kapının önünde ihsanının hediyelerini bekliyorum."

Üstadımız, bismelenin tesirini İşarâtü'l-İ'caz tefsirinde beyan ederken diyor ki:

**"... Bu itibarla .celbeder tesirini ve taalluk ezeliyenin i-kudret بِسْمِ اِ  
Ve o taalluk, abdin kesbine ve işine yardım edici bir ruh gibi olur.  
Öyleyse hiç kimse, hiçbir işini besmelesiz bırakmasın!"(1)**

---

İşte bu ifade, âczin ve fakrın nasıl makbul bir şefaathçi olduklarını beyan etmektedir. Kişinin kendini âciz bilmesi, Allah'ın kudretinin tesirini; fakir bilmesi de rahmetinin tesirini celp etmekte ve bu celp ile gelen ilahî yardım, kulun işine ve ameline yardım edici bir ruh olmaktadır.

Âczin ve fakrın ne derece makbul bir şefaathçi olduklarına şu âlem de şahittir. Zira en zayıf ve en aptal hayvanlar, en iyi beslenirler; meyve kurtları ve balıklar gibi. En âciz ve en nazik mahlûklar, en iyi rızkı onlar yerler; çocuklar ve yavrular gibi.

Evet, helal rızkın vasıtasının iktidar ve güç olmadığını, belki âcizlik ve zayıflık olduğunu anlamak için balıklarla tilkileri, yavrularla canavarları ve ağaçlarla hayvanları kıyas etmek kâfidir. Demek rızkı ele geçirmek kuvvet ve zekâ ile değil, âcz ve fakrın ölçüsüne göredir. Rızıkta geçerli olan bu kaide, diğer maksudlar için de geçerlidir.

**Şu bilinmelidir ki:** Allah Teâlâ ilim gibi, kudret gibi bütün sıfatlarından kullarına bir numune ihsan buyurmuştur. Fakat üç sıfatı yalnız kendisine mahsus kılmış ve bu üç sıfattan hiçbirini mahlûkuna vermemiştir. Bu üç sıfatı: **Kibriya, gani olmak** ve **yaratmak** sıfatlarıdır.

**Kibriya**, büyüklük ve üstünlük demektir. **Gani olmak ise**, başkalarına muhtaç olmayıp, her şeyin kendisine muhtaç olması demektir. Demek âczini ve fakrını unutanlar, Cenab-ı Hakk'ın kibriya ve ginasına göz dikmiş olurlar ki, bu sıfatlara göz dikenler de ilahî tokadı yemeyi hak ederler. Dünyadaki tokadın ilki ise maksuduna nail olamamaktır. Demek maksuda nail olmak âczin ve fakrın şefaatiyle olduğu gibi, maksuda ulaşamamak da kişinin kendisini büyük görmesi ve zengin bilmesiyledir.

**Âczi ve fakrı unutmanın tokada müstahak olmasının bir sebebi de şudur:**

Kuvvet ve zenginlik ancak AllahTeâlâ'ya mahsus iken, kulun kendini kuvvetli ve zengin bilmesi, bir kölenin hükümdarın tacını başına geçirerek onun tahtında oturup hükmetmek istemesine benzer. Hükümdarın bir emrini yapmayarak suç işlemekle, hükümdarlığına sahip çıkmak arasında ne derece fark varsa, Allah'a karşı kibirlenerek kişinin kendini kuvvetli ve zengin bilmesi ile de Allah'ın bir emrini çiğnemesi arasında o kadar fark vardır. Bu suçun biraz yukarısı, Allah'ın ilahlığına ortak olmayı istemektir. İşte kibir bu sebeple affedilmeyecek bir suçtur!

Bununla birlikte sakın zannedilmesin ki, âczi ve fakrı takınmak o kadar da kolay bir şeydir. Hayır, asla kolay değildir! Bu işin zorluğuna Cüneyd-i Bağdadi Hazretleri şöyle işaret eder:

*“Tevazu göstermeye çalışmak da kibirdir, çünkü kendinde bir varlık hisseden tevazu göstermeye çalışır. Gerçek tevazu ehli, kendinde bir varlık hissetmez ki tevazu göstermeye çalışsın. Onun tevazuu tabidir, yapmacık değildir.”*

---

Demek birçok zaman âczimizi ve fakrımızı takındığımızı zannederiz, hâlbuki bu hâl yapmacıktır. Zira hâlâ kendimizde bir kuvvet ve varlık hissederiz. Kuvveti ve varlığı hisseden nasıl hakiki fakir ve hakiki âciz olabilir? Âczi ve fakrı takınmak, Cenab-ı Hakk'ın kudret ve rahmetinde fâni olmaktır. Kişinin kendinden vazgeçerek rahmet ve kudretin denizinde boğulmasıdır.

**Şunu da hatırlatmak istiyoruz ki,** âcz ve fakr, Risale-i Nur'un dört esasından biridir. Üstadımız, hakka ulaşmak için dört adımdan bahsetmiştir. Bunlar **âcz, fakr, şefkat ve tefekkür**dür. Demek âcz ve fakr, kişiyi matluba ulaştırmak hususunda bu derece tesirli bir sebeptir.

**Ya Rab!** *Kudretinin ve rahmetinin dergâhında âczimizi ve fakrımızı birer şefaatçi yapıyor ve senden bu kapılarını âczimizin ve fakrımızın hürmetine açmanı diliyoruz. Âmin!*

(1) bk. [İşaratü'l-İ'caz, Fatiha Sûresi.](#)